

P o s u d e k

k diplomové práci Bc. Andrey Chudobové

Občanská společnost v Jizerských horách a biosférická rezervace

(potenciál nestátních neziskových organizací v Jizerských horách pro biosférickou rezervaci)

1. Úvod

Diplomová práce Bc. Andrey Chudobové Občanská společnost v Jizerských horách a biosférická rezervace (potenciál nestátních neziskových organizací v Jizerských horách pro biosférickou rezervaci) se zabývá potenciálem neziskových organizací pro realizaci záměru rozšíření biosférické rezervace Krkonoše o Jizerské hory. Diplomová práce má 87 stran textu, rozsáhlý počet literárních zdrojů - celkem 20 literárních, 48 internetových a 18 ostatních. Rozsahem zdrojů a prací s nimi práce dostatečně naplňuje, až překračuje, požadavky na práci charakteru diplomové práce.

2. Vlastní hodnocení – obsah práce

V Teoretické úvodní části, která představuje více jak polovinu textu diplomové práce (celkem 47 stran), se autorka zabývá ujasněním pojmu „biosférická rezervace“, vysvětlením pojmu a vývojem programu UNESCO „Člověk a biosféra“, uvádí informace o jeho celosvětovém historickém vývoji a aplikaci v porovnání se situací a stavem v České republice. V této části se autorka zabývá i konkrétní charakteristikou zvláště chráněných území, které tvoří, či mají tvořit, základ připravované biosférické rezervace Krkonoše – Jizerské hory rozšířením stávající biosférické rezervace Krkonoše. Teoretická část je velmi užitečná a potřebná pro následující kapitolu praktického šetření názorů, znalostí a možností přijetí a vnímám ji i jako využitelný přínos pro očekávanou společenskou diskusi, pokud se téma rozšíření biosférické rezervace Krkonoše stane aktuální a záměr dostane konkrétní podobu, protože jak z textu práce vyplývá, je nyní ve fázi přípravy a ujasňování jeho konkrétní podoby.

K Teoretické části mám následující připomínky:

Na s. 12, řádek 4 – ve větě by bylo vhodné uvést podmět, je obtížně srozumitelné, co má být dostatečně velké.

Na s. 12, řádek 5 – bylo by pro objasnění vhodné popsat stručnou charakteristiku nárazníkové zóny, nikoli, že pouze navazuje na jádrovou zónu. Jaký je rozdíl mezi nárazníkovou zónou a zónou přechodovou, v čem je rozdíl mezi zónou jádrovou a nárazníkovou, proč se nárazníková zóna vylišuje apod. Vysvětlení se nachází až na s. 15, což komplikuje orientaci v textu.

Na s. 18, tabulka č.1, je chybně uveden název biosférické rezervace ve 3. sloupci tabulky. Jedná se o Třeboňsko, nikoli Třeboň.

Na s. 21, řádek textu 12 je chybně uvedeno křestní jméno náměstka ředitele správy KRNAP, Mgr. Kašpar je Jakub, nikoli Jan.

Na s. 22, 10. řádek - je diskutabilní nakolik je faktické a důležité ve vlastní činnosti a nakolik pouze nálepkovité uvedení akronymu MAB ve znaku KRNAP a Karkonoskiego parku narodowego.

Na s. 25, tab.3 – pokud je v prvním sloupci použit termín „kategorie zvláště chráněného území“ (ZCHÚ), jedná se o národní park jeho ochranné pásmo. Užívá-li autorka název tohoto ZCHÚ, mělo by v příslušném poli tabulky být uvedeno „Název a kategorie zvláště chráněného území“.

Na s. 34, řádek 21 – autorka hovoří o tom, že jejím „cílem bylo definovat udržitelný rozvoj a popsat cestu k jeho vzniku“. Protože toto tvrzení neodpovídá zcela textu a zaměření práce, která je o potenciálním přínosu neziskových organizací pro vznik/rozšíření biosférické rezervace Krkonoše o oblast Jizerských hor, doporučuji práci doplnit o standardní kapitolu „Cíl práce“ pro jednoznačnost jejího zadání.

Na s.39, řádek 4 - je chybně měkké –i ve slově vědomi

Na s.45 , řádek 30 autorka hovoří o křesťanské církvi a zřejmě má na mysli církev katolickou, jak vyplývá z dalšího textu.

Shrnutí:

Tuto část práce vnímám, přes výše zmíněné poznámky snadno odstranitelné pečlivější redakcí, jako velmi přínosnou svým pečlivým a rozsáhlým shrnutím problematiky a východiskem pro další práci při přípravě na rozšíření biosférické rezervace Krkonoše o Jizerské hory.

V Praktické části v Kap.2.1. autorka stanoví svůj výzkumný úkol – přínos nestátních neziskových organizací pro fungování biosférické rezervace. Zároveň zde formuluje dvě hlavní výzkumné otázky. Seznam všech položených otázek, byť odpovědi na ně a části rozhovorů se objevují v dalším textu práce, je uveden v přílohách. Domnívám se, že seznam šetřených otázek by měl být v textu Praktické části v popisu výzkumu a nikoli v přílohách. Je pro posouzení obsahu šetření velmi důležitý.

K Praktické části mám následující připomínky:

Na s.53, kap. 2.3 Výběr vzorku mám zásadní připomínku k výběru OOS. Autorka pracovala s organizacemi, u nichž lze předpokládat kladné nebo neutrální přijetí záměru. I v regionu Jizerských hor vyvíjí činnost OOS, s nimiž by diskuse na zvolené téma byla mnohem komplikovanější, byť potřeba jejich zapojení do případného rozšíření biosférické rezervace je zásadní. Vzhledem k mé profesi mě napadá Česká lesnická společnost (ČLS), která má ochranu přírodního prostředí ve svých činnostech, či Sdružení vlastníků obecních lesů (SVOL), které chrání zájmy nestátních vlastníků lesů. Jistě je možné doplnit další profesní organizace se vztahem k hospodaření v krajině, které mají k záměru rozšíření biosférické rezervace co říci. Takto prezentovaný, a v další práci vyhodnocovaný, výběr respondentů je jednostranný.

Autorka velmi pečlivě komentuje svůj postup při vedení rozhovoru, výběr dalších respondentů.

Na s. 57, kap. 2.5. – Analyzování dat – následující text práce příliš neodpovídá této kapitole, při vlastní práci s výsledky rozhovorů by bylo pro lepší pochopení interpretace výsledků vhodné seřazení hlavních témat odpovědí ve struktuře kladených otázek/témat do tabulky, ze které pak pro čtenáře snáze vyplynou rozdíly přístupů a názorů jednotlivých respondentů.

S. 58, kap. 2.7. – výběr zkoumaných neziskových organizací je komentován výše

S.61, kap. 2.8 – zhodnocení neziskových organizací je ovlivněno jednostranným výběrem respondentů.

S.74, kap. 2.10. – tato kapitola, která představuje vlastní výsledky práce, je méně přehledná, platí pro ni výše uvedená připomínka a doporučení tabulkového uspořádání pro systematický, a nikoli tokem textu podávaný přehled získaných poznatků. Kapitola je zbytečně rozsáhlá a ještě natahovaná přepisů částí rozhovorů, které jsou celé uvedeny v přílohách.

S.81, Diskuze výsledků – tato kapitola má být pro svou důležitost číselně označena, stejně jako jsou číslovány kapitoly předchozí. Vyplývá z ní zásadní poznatek-nedostatečné až nulové znalosti veřejnosti o tom, co představuje biosférická rezervace. Tuto představu mají na různé úrovni organizace zabývající se ochranou přírody. Je otázkou, jakou vypovídací schopnost mají rozhovory vedené s respondenty, kteří mají o hlavním tématu rozhovoru velmi obecné ponětí a nejprve musí být seznámeni s tím, co znamená hlavní téma rozhovoru.

Na s. 82 ř.2 je zřejmě překlep nemá být značkou, ale značku.

S.83, ř.12 – přínos organizací z hlediska udržitelného rozvoje není zajištěn, ale ovlivněn kritériem jejich výběru, který je komentován výše.

S.86 – Závěr, i tato důležitá kapitola má být zařazena do číselného systému řazení kapitol. Podstatný získaný poznatek je, že povědomí o biosférických rezervacích u nestátních neziskových organizací, i když jejich výběr ve sledovaném vzorku je poněkud jednostranný, je spíše nižší a velmi obecné. U organizací, které se nezabývají ochranou přírody až nulové. Velmi užitečné je informování respondentů autorkou a jejich příprava na další projednávání záměru v regionu případně získávání dalších spojenců pro další diskuse.

Výsledky práce jsou ovlivněny výběrem respondentů. Důležitý je nepřímo řečený závěr, že je nezbytné pro úspěšnou realizaci záměru, provést důkladnou informační kampaň nejen u neziskových organizací, ale u všech různě dotčených subjektů, protože povědomí o významu, činnostech a poslání biosférických rezervací u nás je velmi nízké. Pozitivní je informování všech dotazovaných subjektů v této věci.

3. Práce s literaturou

Vzhledem k množství literárních zdrojů jejich využití v kap. 1 Teoretická část, ji hodnotím vysoce pozitivně.

4. Formální stránka

Jak jsem uváděl výše, práce si zaslouží pečlivější redakční zpracování, chybí číslování posledních kapitol.

5. Celkové hodnocení diplomové práce:

Diplomová práce Bc. Andrey Chudobové na základě velmi podrobné a pečlivě provedené rešerše dostupné literatury v kap. Teoretické části zjišťuje přínos autorkou vybraných neziskových organizací pro realizaci záměru rozšíření biosférické rezervace Krkonoše o Jizerské hory. Slabinou práce, která ovlivňuje formulované závěry, je jednostranný výběr respondentů. Práci doporučuji k obhajobě, kde má autorka komentovat výběr respondentů a případné další úkoly pro realizaci záměru BR Krkonoše – Jizerské hory. Práci uděluji známku **velmi dobrá**, v bodovém hodnocení vzhledem k výše uvedeným připomínkám **14 bodů**.

V Suchohrdlech u Miroslavi, 23. srpna 2015

Ing. Dušan Utinek, Ph.D